

Sygn. akt I C 1291/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2017 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : SSO Andrzej Żelazowski

Protokolant: protokolant Agnieszka Uchto

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2017 r. w Krakowie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. D.**

przeciwko (...) **S.A. w Ł.**

o zapłatę

I. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz powódki M. D. kwotę 157.154,65 zł (słownie złotych: sto pięćdziesiąt siedem tysięcy sto pięćdziesiąt cztery 65/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2013r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i dalszymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz powódki M. D. rentę w kwocie 1.000 zł miesięcznie począwszy od maja 2017r. płatną w terminie do 10 dnia każdego następującego po sobie miesiąca z ustawowymi odsetkami za opóźnienie;

III. umarza postępowanie co do kwoty 3.000 zł oraz w zakresie żądania renty płatnej za okres do kwietnia 2017r.;

IV. w pozostałej części powództwo oddala;

V. zasądza od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz powódki M. D. kwotę 3.617 zł (słownie złotych: trzy tysiące sześćset siedemnaście) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. nakazuje pobrać od strony pozwanej (...) S.A. w Ł. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 13.071,26 zł (słownie złotych: trzynaście tysięcy siedemdziesiąt jeden 26/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych, od których uiszczenia powódka była zwolniona.

Sygn. akt I C 1291/13

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 22 czerwca 2017 r.

Powódka M. D. w pozwie wniesionym w dniu 25 lipca 2013 r. przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w Ł. (k. 2 - 14) wniosła o zasądzenie od strony pozwanej na swoją rzecz: 1) kwoty 10.154,65 zł tytułem odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 r. do dnia zapłaty; 2) kwoty 150.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 27 marca 2013 r. do dnia zapłaty; 3) renty w wysokości 1.000 zł, płatnej w

terminie do 10 dnia każdego miesiąca z jednoczesnym skapitalizowaniem jej za okres od dnia wniesienia powództwa;
4) kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego.

Na uzasadnienie żądania powódka wskazała, iż w dniu 29 lipca 2012 r. uległa wypadkowi komunikacyjnemu. J. G., kierujący samochodem osobowym marki F. (...), którym podróżowała powódka, nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym poprzez niezachowanie należytej ostrożności i koncentracji uwagi, przez co utracił panowanie nad pojazdem powodując wypadek.

W wyniku przedmiotowego wypadku powódka doznała urazów w postaci: krwiaka podtwardówkowego okolicy skroniowo- ciemieniowo- potylicznej po prawej stronie, rany tłuczonej czoła, stłuczenia klatki piersiowej ze złamaniem żeber III do X po lewej stronie złamania łuku przedniego (...) oraz trzonu kręgu (...), wielołamowego złamania trzonu kości ramiennej prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała powodując ciężkie uszkodzenie ciała i chorobę realnie zagrażającą życiu. Po wypadku powódka przebywała przez okres miesiąca w Klinice (...) (...) (...) ZOZ w K.. W tym czasie powódka poddawana była wielu badaniom, konsultowana kardiologicznie, pulmonologicznie i dermatologicznie. W dniu 24 sierpnia 2012 r. powódka poddana była leczeniu operacyjnemu.

Po powrocie do domu powódka opiekowali się członkowie jej rodziny- córki oraz syn dojeżdżający w tym celu z Niemiec. W początkowych okresach powódka wymagała pomocy we wszystkich niezbędnych czynnościach życia codziennego z uwagi na fakt, że uraz kręgosłupa powódki uniemożliwił jej poruszanie się.

W związku doznanymi obrażeniami powódka stale odczuwa dolegliwości, ma problemy z poruszaniem się czy wykonywanie prostych czynności życia codziennego. Cierpi na kłopoty z koncentracją, bezsenność, lęki pourazowe, pogorszenie widzenia. W wyniku wypadku powódka, która była wcześniej osobą w pełni samodzielnią, towarzyską i pełną życia stała się osobą zależną od innych, która potrzebuje pomocy przy czynnościach codziennych, nadto odczuwa brak spotkań z przyjaciółmi, a także cierpi z powodu niemożności prowadzenia aktywnego trybu życia. Następstwa uszkodzeń ciała mają charakter trwały i skutkują znacznym zwiększeniem potrzeb, które przejawiają się w konieczności rehabilitacji i zakupie leków, jak P., które powódka musi przyjmować dwa razy dziennie.

Powódka podała, że w wyniku uszkodzenia ciała na skutek wypadku i będącego jego konsekwencją rozstroju zdrowia poniosła następujące koszty:

- a) leki o łącznej wartości 1405,40 zł;
- b) sprzęt rehabilitacyjny o łącznej wartości 3720 zł, w tym: zakup materaca przeciwoleżynowego- 120 zł; kołnierza ortopedycznego- 75 zł; krzesła toaletowego składanego- 200 zł; wypożyczenie balkonika- 25 zł; zakup łóżka rehabilitacyjnego z regulacją- 3.000 zł; wypożyczenie wózka inwalidzkiego od osoby prywatnej- 300 zł;
- c) wydatki na prywatną rehabilitację o łącznej wartości 6.320 zł;
- d) wydatki na dojazdy do szpitala i do ośrodków zdrowia na kwotę 149 zł;
- e) wydatki związane z opieką osób bliskich.

Powódka wskazała, że pismem z dnia 12 marca 2013 r. zwróciła się do pozwanego z wezwaniem do dobrowolnej zapłaty następujących kwot: 11.594,40 zł tytułem odszkodowania, 200.000 zł tytułem zadośćuczynienia i 1.000 zł miesięcznie tytułem renty. W toku postępowania likwidacyjnego pismem z dnia 27 marca 2013 r. strona pozwana przyznała i wypłaciła powódce: 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia i 4.739,75 zł tytułem odszkodowania za poniesione koszty.

Powódka domaga się zasądzenia od pozwanej zwrotu kosztów poniesionych w związku z wypadkiem, których ubezpieczyciel nie pokrył w postępowaniu likwidacyjnym w łącznej wysokości 10.154,65 zł, w tym: zakup leków o wartości 834,65 zł, wydatki na sprzęt rehabilitacyjny- zakup łóżka rehabilitacyjnego o wartości 3.000 zł (ubezpieczyciel pokrył koszty zakupu materaca przeciwoleżynowego 120 zł, kołnierza ortopedycznego 75 zł, krzesła

toaletowego składanego 200 zł, wypożyczenie balkonika 25 zł, wypożyczenie wózka inwalidzkiego 300 zł oraz wydatki na prywatną rehabilitację o łącznej wartości 6.320 zł).

Powódka podała, że była zmuszona do korzystania z prywatnych zabiegów rehabilitacyjnych, gdyż w jej wieku i przy urazach, których doznała w wyniku wypadku oczekiwanie na rehabilitację refundowaną z Narodowego Funduszu Zdrowia mogłoby uniemożliwić jej odzyskanie sprawności ruchowej.

Uzasadniając roszczenie dotyczące zasądzenia renty, powódka wskazała, że w wyniku wypadku z dnia 29 lipca 2012 r. zwiększyły się koszty jej życia, a obniżyła jego jakość. Zwiększone potrzeby przejawiają się w konieczności pozostawania w rehabilitacji i pod stałą opieką innych osób, a także ponoszenia kosztów zakupu leków, które powódka codziennie przyjmuje.

Odnosząc się do wysokości roszczenia o zadośćuczynienie powódka podniosła, że rozmiar doznanej przez nią krzywdy oraz stopień cierpień fizycznych i psychicznych jest znaczny i uzasadnia w jej ocenie przyznanie zadośćuczynienia w wysokości 200.000 zł. Powódka przed wypadkiem była osobą towarzyską, aktywną, samodzielną. Z powodu obrażeń doznanych w wypadku jej tryb życia uległ zmianie. Przestała wychodzić, gdyż z uwagi na ból jaki pozostał po złamaniu kręgosłupa w odcinku szyjnym, ma ona duże problemy z poruszaniem. Doznane cierpienia fizyczne i psychiczne wytrąciły ją z równowagi i zakłóciły tok jej życia. Żądana kwota zadośćuczynienia ma na celu złagodzić choć częściowo jej cierpienia, związane z uszczerbkiem na zdrowiu. Nadto, powódka nadal boryka się z poważnymi problemami zdrowotnymi.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana (...) Towarzystwo (...) i Spółka Akcyjna z (...) w Ł. (k. 127-128) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na jej rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych.

Strona pozwana przyznała, iż prowadziła postępowanie likwidacyjne zarejestrowane pod numerem (...) w związku ze szkodą na osobie M. D.. Do szkody doszło w wyniku wypadku drogowego z dnia 29 lipca 2012 r., który nastąpił wskutek nieumyślnego naruszenia zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym przez kierującego samochodem marki F. (...) J. G.. Pojazd objęty był obowiązkowym ubezpieczeniem OC w pozwanym Towarzystwie- polisa nr (...).

Strona pozwana wskazała, iż postępowanie likwidacyjne zakończyło się przyjęciem odpowiedzialności co do zasady i wypłatą na rzecz powódki kwot: 3.000 zł tytułem zwrotu kosztów zakupu łóżka rehabilitacyjnego, 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia na zasadzie art. 445 k.c. i 4.739,75 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia. W ocenie pozwanej wypłacone kwoty w pełni rekompensują krzywdę i szkodę, jakiej doznała powódka w wyniku zdarzenia z dnia 29 lipca 2012 r. Kwoty żądanie ponad już wypłacone są zdaniem pozwanej rażąco wygórowane i nieuzasadnione.

Pozwana podniosła także, że wbrew żądaniu pozwu odsetki od ewentualnie zasądzonych kwot winny być liczone nie od dnia wniesienia pozwu, a od dnia wydania wyroku, ponieważ sąd ustalając należne kwoty bierze pod uwagę stan z chwili zamknięcia rozprawy. Odnosząc się do kwestii żądania renty pozwany podał, iż w jego ocenie powódka nie wykazała jego zasadności i wysokości, m.in. nie przedłożyła rachunków wykazujących wysokość stawki z rehabilitacją oraz nie podała na ile wystarcza jej opakowanie zażywanych leków. Nadto, nie wskazała precyzyjnej daty, od jakiej miałyby być wypłacana żądana renta.

Odnosząc się natomiast do żądania odszkodowania pozwana wskazała, że powódka nie przedstawiła stosownych rachunków lub faktur dokumentujących poniesione koszty, nadto rehabilitacja może być świadczona w ramach usług refundowanych NFZ.

Pismem z dnia 1 października 2013 r. (k. 118) powódka cofnęła powództwo w zakresie kwoty 3.000 zł tytułem zakupu łóżka rehabilitacyjnego.

Na rozprawie w dniu 19 grudnia 2013 r. (k. 205a) pełnomocnik powódki oświadczył, iż cofa powództwo w zakresie renty liczonej na dzień wytoczenia powództwa, a także za dalszy okres do dnia rozprawy, a na rozprawie w dniu 11.04.2017 r. (k. 292) pełnomocnik powódki cofnął powództwo w tym zakresie za dalszy okres do dnia 11.04.2017 r. .

Bezsporne w sprawie było, iż:

W dniu 29 lipca 2012 r. w miejscowości W. doszło do wypadku drogowego, spowodowanego przez J. G., kierującego samochodem osobowym marki F. (...) nr rej. (...)

Prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego dla Krakowa- Krowodrzy w Krakowie z dnia 23 stycznia 2013 r. sygn. akt IX K 998/12/K uznano oskarżonego J. G. winnym popełnienia zarzucanego mu czynu polegającego na tym, że w dniu 29 lipca 2012 r. w W. kierując samochodem marki F. (...) o nr rej. (...) nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym poprzez niezachowanie należytej ostrożności i koncentracji uwagi, przez co utracił panowanie nad pojazdem powodując nieumyślnie wypadek, w wyniku, którego pasażerka M. D. doznała urazów w postaci: krwiaka podtwardówkowego okolicy skroniowo-ciemieniowo-potylicznej po prawe stronie, rany tłuczonej czoła, stłuczenia klatki piersiowej ze złamaniem żeber III do X lewej stronie, złamania łuku przedniego (...) oraz trzonu kręgu (...), wielołamowego złamania kości ramiennej prawej, które to obrażenia naruszyły czynności narządów ciała powodując ciężkie obrażenia ciała i chorobę realnie zagrażającą życiu, tj. o przestępstwo z art. 177 § 2 k.k., za co został skazany na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, z warunkowym zawieszeniem jej na okres próby wynoszącym lat 3.

Pojazd, którym kierował sprawca wypadku był objęty obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej w pozwanym Towarzystwie (...)- polisa nr (...).

Powódka pismem z dnia 12 marca 2013 r. zgłosiła w pozwanym Towarzystwie (...) szkodę, jakiej doznała w w.w. wypadku drogowym wnosząc o przyznanie tytułem odszkodowania kwoty 11.794,40 zł, tytułem zadośćuczynienia kwoty 200.000 zł i kwoty 1.000 zł miesięcznie tytułem renty niezbędnej dla pokrycia zwiększonych w wyniku zdarzenia z dnia 29 lipca 2012 roku potrzeb poszkodowanej. Na skutek dokonanego zgłoszenia strona pozwana wszczęła postępowanie likwidacyjne, w wyniku którego wypłaciła powódce w dniu 27 marca 2013 r. kwotę 54.739,75 zł, w tym kwotę 50.000 zł tytułem zadośćuczynienia.

Ponadto Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Bezpośrednio po wypadku powódka została przewieziona do Kliniki (...) (...) (...) ZOZ w K., gdzie udzielono jej doraźnej pomocy medycznej polegającej m.in. diagnostyce radiologicznej, tomografii komputerowej głowy i kręgosłupa szyjnego, zastosowaniu opatrunku gipsowego i założeniu kołnierza ortopedycznego. Powódka miała złamane dwa kręgi szyjne, krwiak pod czaszką, płyn i krew w opłucnej. Powódka przebywała w Klinice (...) w okresie od dnia 29 lipca 2012 r. do 24 sierpnia 2012 r z rozpoznaniem: uraz wielonarządowy, krwiak podtwardówkowy okolicy potylicznej, rana tłuczona czoła, stłuczenie klatki piersiowej ze złamaniem żeber od III do X po stronie lewej, złamanie łuku przedniego (...) oraz trzonu kręgu (...) leczone nieoperacyjnie, złamanie wieloodłamowe trzonu kości ramiennej prawej leczone nieoperacyjnie w opatrunku wiszącym, wygojone złamanie kompresyjne trzonu kręgu (...) Była konsultowana kardiologicznie, pulmonologicznie i dermatologicznie.

Następnie powódka została przeniesiona na Oddział Neurochirurgii celem dalszego leczenia, w tym operacyjnego. W dniu 24 sierpnia 2012 r. w trakcie hospitalizacji wykonano u niej zabieg operacyjny trepanacji otworkowej po stronie prawej. Na Oddziale Neurochirurgii powódka przebywała od dnia 24 sierpnia 2012 r. do dnia 29 sierpnia 2012 r. Przebieg pooperacyjny był bez powikłań. Powódka została wypisana w stanie ogólnym dobrym z zalecaniami kontroli w poradni, doraźnego leczenia przeciwbólowego i leczenia usprawniającego.

dowód: karta informacyjna leczenia szpitalnego Kliniki (...) (...) (...) ZOZ, k. 38-39; karta informacyjna leczenia szpitalnego (...) (...) Szpitala (...) z (...) SP ZOZ, k. 40-41; kserokopia dokumentacji medycznej powódki, k. 42-74; zeznania świadka K. F., k. 205a; zeznania świadka B. K. (1), k. 206; przesłuchanie powódki M. D., k. 207.

Po wyjściu ze Szpitala powódka wymagała opieki osób trzecich. Opiekę tę nad powódką sprawowały jej dwie córki, opieka obejmowała pomoc przy czynnościach codziennych, fizjologicznych, myciu.

Powódka miała specjalny wyciąg na łóżku. Do stycznia 2013 r. nosiła ortezę. Po wypadku powódka odczuwa bóle mięśni, żeber, zawroty głowy. Ma problemy ze snem. Stale zażywa leki przeciwbólowe i przeciwzkrzepowe. Na koszt leczenia powódki składają się koszty zakupu leków przeciwzkrzepowych i przeciwbólowych, materiałów opatrunkowych i pampersów, koszty wypożyczenia sprzętu ortopedycznego (balkonik), koszt zakupu łóżka rehabilitacyjnego i materaca przeciwodleżynowego, zakup krzesła toaletowego, koszty prywatnych zabiegów rehabilitacyjnych, dojazdów do szpitala i ośrodków zdrowia oraz koszt wypożyczenie wózka inwalidzkiego.

dowód: rachunki za przejazd taksówką, k. 75-77; oświadczenie, k. 78; faktury VAT, k. 79-80, 82, 84-100; dowód wypożyczenia sprzętu ortopedycznego, k. 81; umowa kupna- sprzedaży łóżka rehabilitacyjnego z dn. 28 lutego 2013 r., k. 83; zeznania świadka K. F., k. 205a; zeznania świadka B. K. (1), k. 206; przesłuchanie powódki M. D., k. 207.

W następstwie wypadku z dnia 29 lipca 2012 r. u powódki nastąpił trwały uszczerbek na zdrowiu z powodu: złamania żeber od III do X po lewej stronie- 10%, złamania kręgów szyjnych (...), (...) z następowym ograniczeniem ruchomości- 15%, złamania przedniej i bocznej ściany zatoki szczękowej po lewej stronie- 5%, zaburzenia adaptacyjne związane z przebyłym urazem, niepełnosprawnością i obłożnością- 10%. Uszczerbek na zdrowiu - według załącznika do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (t. jednol. Dz.U. z 2013 r., poz. 954) – wynosi łącznie 55%.

W związku z doznanymi obrażeniami powódka była osobą obłożną, zależną od osób trzecich, następnie wymagała pomocy we wszystkich czynnościach życia codziennego przez okres co najmniej 12 miesięcy od chwili zdarzenia. Przez pierwsze 6 miesięcy w wymiarze 7-8 godzin dziennie, a przez następne 6 miesięcy w wymiarze 4 godzin dziennie.

dowód: opinia sądowo – lekarska biegłych sądowych dr med. P. K., dr med. J. B. i lek. med. K. K. (Zakład Medycyny Sądowej w K. (...)) J. z dn. 5 lutego 2016 r., k. 250-252 wraz z opinią uzupełniającą z dn. 23 grudnia 2016 r., k. 276.

Przed wypadkiem powódka M. D. mimo swojego wieku (81 lat w dacie wypadku) była osobą aktywną, funkcjonowała samodzielnie, prowadziła gospodarstwo domowe, spotykała ze znajomymi, wychodziła na koncerty i do opery.

Powódka nadal wymaga pomocy osób trzecich przy czynnościach takich jak kąpiel, ubieranie czy przygotowanie posiłków. Powódce pomagają dwie córki, przyjaciel oraz studentka, która dwa razy w tygodniu przychodzi do powódki, aby posprzątać mieszkanie czy też załatwić potrzebne sprawy. Ma kłopoty z poruszaniem, koncentracją, cierpi na bezsenność, łęki pourazowe i pogorszenie widzenia.

Powódka przebywa pod kontrolą poradni neurochirurgicznej. Nadto, w 2015 r. uczestniczyła w turnusie rehabilitacyjnym w Sanatorium (...) w miejscowości W..

dowód: zeznania świadka K. F., k. 205a; zeznania świadka B. K. (2), k. 206; przesłuchanie powódki M. D., k. 207; faktura VAT z dn. 28 lipca 2015 r., k. 288; zaświadczenie lekarskie z dn. 30 marca 2017 r., k. 290.

Poza okolicznościami, które zostały przez strony przyznane (art. 229 k.p.c.) lub też taką ocenę uzasadniał przebieg całego postępowania (art. 230 k.p.c.), istotne dla sprawy fakty Sąd ustalił w oparciu o przedstawione powyżej, niezakwestionowane przez strony dokumenty urzędowe i prywatne. Ponadto ustalenia te poczynione zostały na podstawie zeznań świadków K. F. i B. K. (2) oraz przesłuchania powódki M. D.. Zeznania świadków Sąd ocenił jako wiarygodne, szczególnie co do informacji dotyczących leczenia powódki, jego przebiegu i kosztów oraz kwestii sprawowania opieki nad powódką w okresie po wypadku. Na wiarę zasługiwało również przesłuchanie powódki, gdyż korespondowało z pozostałym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym.

Obrażenia ciała jakich doznała powódka były w zasadzie okolicznością niesporną. Sporne natomiast były konsekwencje tych obrażeń w kontekście rozmiaru krzywdy doznanej przez powódkę. Z tych to przyczyn, celem dokonania obiektywnej i najpełniejszej oceny powyższych kwestii, Sąd dopuścił dowód z dokumentacji medycznej powódki, w tym kart informacyjnych leczenia szpitalnego, jako najbardziej szczegółowego źródła informacji dotyczących jej stanu zdrowia w związku z wypadkiem. Informacje wynikające z tej dokumentacji potwierdzały także relacje wynikające z zeznań córek powódki oraz przesłuchania samej powódki.

Sąd oparł również ustalony w sprawie stan faktyczny na opinii głównej i uzupełniającej biegłych sądowych dr med. P. K., dr med. J. B. i lek. med. K. K. z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej (...) J. na okoliczność ustalenia stopnia uszczerbku na zdrowiu doznanego przez powódkę w wyniku wypadku zaistniałego w dniu 29 lipca 2012 r., rozmiaru i zakresu doznanych przez powódkę cierpień fizycznych i psychicznych w postaci dolegliwości bólowych, zwiększonych potrzeb powódki wynikających z kosztów leczenia, rehabilitacji i konieczności sprawowania nad powódką opieki przez osoby trzecie, a także rokowań co do stanu zdrowia powódki w przyszłości, oceniając powołane opinie jako rzetelne i kompletne.

W ocenie Sądu, opinie zostały sporządzone przez osoby dysponujące odpowiednią wiedzą i doświadczeniem. Biegli wykorzystali zebrane w aktach sprawy istotne dokumenty, dokonując wnikliwej analizy poczynionych w ten sposób ustaleń. W konsekwencji biegli udzielili kompletnej i profesjonalnej odpowiedzi w zleconym im zakresie.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Odpowiedzialność pozwanego za skutki wypadku i poniesioną przez powódkę szkodę nie budzi wątpliwości na tle przepisów art. 805 §1 k.c. oraz art. 9 ust. 1 i art. 34 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t. jednol. Dz. U. z 2013 r. poz. 392).

Niewątpliwie nadto, biorąc pod rozwagę doznane przez powódkę w związku z wypadkiem cierpienia psychiczne i fizyczne, uzasadnione jest przyznanie powódce zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę stosownie do art. 444 §1 i art. 445 §1 k.c.

W judykaturze ugruntował się już pogląd opowiadający się za kompensacyjnym charakterem przewidzianego w art. 445 §1 k.c. zadośćuczynienia pieniężnego, tj. uznający je za sposób naprawienia szkody niemajątkowej, wyrażającej się krzywdą w postaci doznanych cierpień fizycznych i psychicznych. Powinno ono uwzględniać nie tylko krzywdę istniejącą w chwili orzekania, ale również taką, którą poszkodowany będzie w przyszłości na pewno odczuwać, oraz krzywdę dającą się z dużym stopniem prawdopodobieństwa przewidzieć. O rozmiarze należnego zadośćuczynienia pieniężnego powinien zatem decydować w zasadzie rozmiar doznanej krzywdy, tj. stopień cierpień fizycznych i psychicznych, ich intensywność, czas trwania, stopień i trwałość kalectwa i inne podobne okoliczności. Niewymierny w pełni charakter tych okoliczności sprawia, że sąd przy ustalaniu rozmiaru krzywdy i tym samym wysokości zadośćuczynienia ma pewną swobodę. Podkreśla się, że ocena sądu w tym względzie powinna opierać się na całokształcie okoliczności sprawy. Zadośćuczynienie musi przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej zaś strony powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa, jednakże uwzględnianie stopy życiowej społeczeństwa przy określaniu wysokości zadośćuczynienia nie może podważać jego kompensacyjnej funkcji (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 10 marca 2005 r., sygn. akt IV CSK 80/05, Legalis nr 74984).

Biorąc powyższe kryteria pod rozwagę oraz odnosząc je do ustalonego w sprawie stanu faktycznego uznał Sąd za uzasadnione przyznanie powódce zadośćuczynienia w dochodzonej przez powódkę kwocie 150.000,00 zł i łącznie z już wypłaconą powódce kwotą 50.000,00 zł - w wysokości 200.000,00 zł (którą to kwotę powódka wskazywała jako odpowiednią z tego tytułu).

Powódka, mimo swojego wieku, przed wypadkiem była osobą samodzielną i towarzyską. Spotykała się ze znajomymi, była osobą energiczną, samodzielną, prowadziła gospodarstwo domowe. W następstwie wypadku doznała ona trwałego uszczerbku na zdrowiu w łącznej wysokości 55 % i z uwagi na swoją ograniczoną sprawność fizyczną nie jest już w stanie prowadzić życia w taki sposób, jak wcześniej.

Na skutek odniesionych w wypadku z dnia 29 lipca 2012 r. obrażeń powódka została na trwale pozbawiona możliwości prowadzenia aktywnego życia na dotychczasowym poziomie. Powódka przez cały czas odczuwała i w dalszym ciągu odczuwa dolegliwości bólowe, zażywa leki przeciwbólowe i przeciwzakrzepowe. Przez pewien okres po wypadku miała ograniczoną zdolność ruchową w związku z czym poruszała się za pomocą wózka inwalidzkiego – następnie balkonika. Nadal ma problemy z poruszaniem, pozbawiona została możliwości wykonywania ulubionych czynności i korzystania z rozrywek. Korzystała i nadal korzysta z pomocy osób trzecich (córek) w codziennych czynnościach, takich jak mycie, ubieranie czy przygotowywanie posiłków. Co istotne uszczerbek na zdrowiu powódki jest trwały, znaczny, (biegłi ocenili uszczerbek na 55%), nie rokujący szans na dalszą poprawę. Powódka odczuwa problemy z koncentracją, ze snem, towarzyszą jej stany lękowe. Aby utrzymać istniejący poziom sprawności powódka korzysta z rehabilitacji i pozostaje pod opieką poradni neurochirurgicznej.

Sąd miał na względzie, iż powołana kwota (wraz z kwotą już wypłaconą przez ubezpieczyciela) będzie odpowiednia do rozmiaru doznanej przez powódkę krzywdy, wynikającej ze znacznego stopnia i trwałości kalectwa oraz cierpień psychicznych i fizycznych powódki z tym związanych. Szkoda niemajątkowa dotyka sfery doznań psychicznych człowieka, obejmuje ból, cierpienie, tak fizyczne, jak i psychiczne, jest niewymierna i w zasadzie nieodwracalna, dlatego nie da się jej wyrazić i ocenić w sposób adekwatny w kwocie pieniężnej. Można to uczynić jedynie w sposób przybliżony, pośredni, niedoskonały. W ocenie Sądu zadośćuczynienie w powołanej wysokości uwzględnia obniżenie jakości życia powódki we wszystkich powołanych płaszczyznach, ujemne przeżycia powódki z tym związane i w pośredni sposób pozwoli na wyrównanie uszczerbku doznanego przez powódkę.

Powołaną kwotę Sąd zasądził z ustawowymi odsetkami od dnia 18 kwietnia 2013 r. do dnia zapłaty przyjmując, iż roszczenie o zapłatę stało się wymagalne po upływie 30-dniowego terminu od daty doręczenia stronie pozwanej wezwania do zapłaty należności w toku postępowania w przedmiocie likwidacji szkody - odpowiednio pismem nadanym w dniu 14 marca 2013 r. (art. 817 §1 oraz art. 455 w związku z art. 481 §1 i 2 k.c.). Pozwany nie uczynił temu żądaniu w powołanym terminie zadość, choć w ocenie Sądu były do tego podstawy zarówno w zakresie ustalenia odpowiedzialności pozwanego, jak i rozmiaru doznanej przez powódkę krzywdy, który uzasadniał wypłatę zadośćuczynienia w powołanej wysokości już w tych datach. (por. w tym zakresie np. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 18 lutego 2011 r., sygn. akt I CSK 243/10, Legalis nr 428271).

Wobec zmiany art. 481 k.c., którego nowe brzmienie zostało nadane ustawą z dnia 9 października 2015 r. o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2015.1830) do dnia 31 grudnia 2015 r. (dnia wejścia w życie przepisów ustawy nowelizującej) zasądzono odsetki ustawowe na dotychczasowych zasadach, zaś od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty dalsze odsetki ustawowe za opóźnienie według obecnie obowiązującej regulacji.

Sąd uznał nadto za uzasadnione żądanie powódki z tytułu odszkodowania, które nie zostało uwzględnione na etapie postępowania likwidacyjnego, a dotyczyło zwrotu kosztów związanych z leczeniem powypadkowym, m.in. kosztów zakupu leków i rehabilitacji. Konieczność stosowania odpowiednich leków przez powódkę, zakupu sprzętu rehabilitacyjnego wynika z opinii biegłych oraz jest uzasadniona urazami jakie doznała powódka. Koszty te powódka udowodniła przedstawionymi fakturami i rachunkami (k. 142-143, 165-179).

Za uzasadnione uznał Sąd też zasądzenie na rzecz powódki renty stosownie do art. 444 §2 k.c. Źródłem roszczeń powódki jest czyn niedozwolony, na skutek którego powódka poniosła szkodę.

Podstawą prawną roszczenia powoda jest art. 444 § 2 k.c., zgodnie z którym jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia

na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty. Poszkodowanemu przysługuje także roszczenie o rentę, jeżeli na skutek uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia zwiększeniu uległy jego potrzeby, polegające na konieczności pokrycia np. kosztów utrzymania, leczenia, zapewnienia stałej lub doraźnej opieki, zmiany warunków bytowych, w tym środków lokomocji, zmiany diety itp. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że zasadność omawianego żądania nie jest zależna od sposobu rzeczywistego wydatkowania świadczeń uzyskanych z tego tytułu. Oznacza to, że poszkodowany nie jest zobowiązany do udowodnienia poniesionych wydatków i może dochodzić roszczenia także wówczas, jeżeli dysponuje wystarczającymi środkami z innych źródeł.

Jak wynika z ustalonego w sprawie stanu faktycznego, w związku ze zdarzeniem powódka ponosi oraz będzie ponosiła wydatki związane z rehabilitacją, nadto konieczny jest zakup leków przeciwbólowych i przeciwzkrzepowych. W ocenie Sądu powódka wykazała potrzebę korzystania z rehabilitacji we wskazanym zakresie oraz, że ponosi w sposób stały i cykliczny dodatkowe koszty, w tym koszty zakupu leków (określone w piśmie z dnia 27.04.2017 r., k. 296-297). Żądanie dotyczące zasądzenia renty jest zasadne i podlegało uwzględnieniu, o czym orzeczono w pkt II. sentencji wyroku.

W zakresie kwoty 3.000 zł oraz zasądzenia renty w okresie do kwietnia 2017 r. nastąpiło cofnięcie pozwu połączone ze zrzeczeniem się roszczenia. Stosownie do treści art. 203 § 1 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia – aż do wydania wyroku. Zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew.

Cofnięcie pozwu w części, tj. w zakresie kwoty 3.000 zł oraz renty za okres do kwietnia 2017 r. należy uznać za skuteczne w świetle przepisów art. 203 k.p.c., tak więc postępowanie w sprawie należało w części umorzyć zgodnie z art. 355 § 1 k.p.c. w zw. z art. 203 § 1 i 4 k.p.c., o czym Sąd orzekł w pkt III. sentencji wyroku. Wskazać dodatkowo należy, że powódka cofnęła pozew wobec spełnienia dochodzonych w tym zakresie świadczeń przez stronę pozwaną na jej rzecz już w toku procesu.

O kosztach postępowania Sąd na zasadzie art. 98 §1 i 3 k.p.c. z uwzględnieniem zasady odpowiedzialności stron za wynik procesu. Sąd miał przy tym na względzie, iż powódka uległa tylko co do nieznacznej części zgłoszonego żądania – co do odsetek za okres od dnia 27.03 do dnia 17.04.2013 r. - wobec czego obowiązkiem uiszczenia kosztów obciążył stronę pozwaną w całości. Na zasądzoną od strony pozwanej (jako przegrywającej) na rzecz powódki (jako wygrywającej) kwotę 3 617 zł tytułem zwrotu kosztów złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika w osobie adwokata w kwocie 3 600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej z urzędu) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł.

O nieuiszczonych kosztach sądowych orzekł Sąd w pkt VI. sentencji wyroku na zasadzie art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (t. jedn. Dz. U. z 2016 r., poz. 623) obciążając stronę pozwaną obowiązkiem uiszczenia opłaty należnej od pozwu w wysokości 8.608 zł oraz kosztami opinii biegłych (4.152,32 zł + 310,94 zł). Z powołanych wyżej przyczyn Sąd obciążył obowiązkiem ich uiszczenia w całości stronę pozwaną jako stronę przegrywającą sprawę.